

Eri toimijoiden yhteinen ymmärrys muutostarpeesta loi hedelmällisen pohjan ikäihmisten palveluiden kehittämiseksi I&O-kärkihankkeessa

Muutosagenttiverkoston muodostaminen mahdollisti yhdensuuntaisen kehittämisen maakunnissa ja reaaliaikaisen yhteydenpidon verkostoon osallistuville. Vaikka maakuntien välillä oli suuria eroja lähtötilanteessa, arvioidut kehittämistarpeet ja keinot olivat hyvin samankaltaisia lopputilanteessa. Ehdotetut ratkaisut ohjaavat toiminnan kehittämistä myös tulevassa palvelurakenteessa, toivottavasti.

Laajapohjainen järjestäjän vastuulla oleva asiakas- ja palveluohjaus, jossa haetaan sekä iäkkäille hyvinvointia edistäviä ja ennaltaehkäiseviä palveluja että yhteensovitetään monia eri palveluja käyttävien palvelukokonaisuuksia, on toimintamallina koettu toimivaksi ja tarpeelliseksi. Asiakas- ja palveluohjaajan tehtävä on vaativa asiakkaiden palvelutarpeiden ja palvelun järjestäjän resurssien rajapinnassa. Esimerkiksi Tampereella on osoitettu yhden asiakas- ja palveluohjaajan kohdentavan järjestävän tahon resursseja noin 20 000 euron päivävauhtia.

Kotihoidon kehittäminen kuntouttavaksi, sekä etäkuntoutuksen ja -käyntien lisääntyminen muuttavat käytäntöjä asiakaslähtöisemmiksi. Henkilöstön osallistuminen toimintakäytäntöjen muutostyöhön on osa sitouttamista. Omaishoidon kehittäminen ja omaishoitajien tukeminen koettiin tarpeelliseksi ja yhteisten toimintakäytänteiden ja alueellisten toimintamallien käyttöönotto lisäsi omaishoitoperheiden yhdenvertaisuutta alueilla. Ikäihmisten perhehoidon ja perhehoitajien kouluttaminen lisäävät ikäihmisten palveluihin yhden uuden vaihtoehdon kodinomaiseen asumiseen. Erityisesti kiertävien perhehoitajien määrän lisääntyminen kertoo muutoksesta, jolla sopimusomaishoitajien vapaapäivien pitämistä voidaan tukea.

Kärkihankkeen muutosagenttiverkosto onnistui tukemaan muutosta ja lisäämään yhteistyötä kaikissa maakunnissa. Vaikka kaikissa maakunnissa tapahtui muutosta, ne maakunnat, joissa oli rahoitus hankkeille, saivat vauhditettua toimintaansa enemmän. Monenlaista tukea tarvitaan toimintakäytäntöjen muuttamisen tueksi.

Anja Noro
tutkimusprofessori
lääkät, vammaiset ja toimintakyky
etunimi.sukunimi@thl.fi

Lisää tietoa:

Noro A, Karppanen S (2019-04-16). [Ikäihmisten kotihoidon ja kaikenikäisten omaishoidon uudistus 2016 – 2018. Tuloksia ja toimintamalleja](#). Raportteja ja muistioita 2019:29. Sosiaali- ja terveysministeriö.

[I&O kärkihankkeen julkaisut](#)

[I&O maakunnissa ja muutosagenttien raportit](#)

[Kärkihankkeen ulkoinen arviointi](#)